

SOCIAAL RAADSLIEDEN LATEN WEINIG HEEL VAN E-COURT

18 januari 2018

redactie Mr.

to: Pixabay

De Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden laat weinig heel van de werkwijze van e-Court. Deze digitale arbiter berekent ten onrechte kosten door en is de geschillenbeslechting niet transparant en te weinig onafhankelijk. Dat schrijft de LOSR in het rapport *Rechtspraak op bestelling!?* dat gisteren verscheen.

Volgens André Moerman van de LOSR krijgen sociaal raadslieden steeds meer vragen van cliënten die worden opgeroepen voor een digitaal arbitragegerecht te verschijnen. **E-court** is de grootste, naast **Digitrage** en de **Stichting Arbitrage Rechtspraak Nederland**. Ze worden opgeroepen wegens een betalingsachterstand van – meestal – een zorgverzekeraar. Vermoed wordt dat er zo'n kwart miljoen mensen schulden hebben bij hun zorgverzekeraar.

Bijna alle zorgverzekeraars eisen in de kleine lettertjes dat geschillen worden voorgelegd aan e-Court, een vorm van digitale rechtspraak. Volgens de sociaal raadslieden hebben burgers dan geen idee waar ze aan toe zijn. Zelf weten ze het ook niet. Is e-Court goedkoper dan overheidsrechtspraak, zoals ze zelf beweren? Zijn de arbiters wel bekend? Kijken ze er echt naar of zijn het algoritmes ('robot-rechters') die de uitspraak maken? Waar vinden we de uitspraken? Zijn ze echt onafhankelijk of een verlengstuk van de deurwaarders? Op die vragen biedt het **rapport van de LOSR** antwoord.

Iedereen met een betalingsachterstand kan een deurwaarder verwachten die een oproeping bij exploit overhandigt om voor e-Court te verschijnen, en daarvoor 102 euro in rekening brengt. Overigens is dit geen fysiek verschijnen: het proces verloopt digitaal. Wel kan binnen een maand worden gekozen voor een overheidsrechter maar in de praktijk wordt die gang door e-Court bemoeilijkt, aldus het rapport.

Hoewel e-Court zegt zoveel mogelijk zaken minnelijk op te lossen, is de praktijk anders: deurwaarders willen snel een uitspraak en deze zo snel mogelijk uit voeren. Ook valt de innige band op tussen de zorgverzekeraars, e-Court en gerechtsdeurwaarderskantoor GGN. Verder vinden de onderzoekers het een 'verstoring van het evenwicht' dat zorgverzekeraars wel hun geschil aan e-Court kunnen voorleggen, maar verzekerden niet. Rechters zouden zo'n oneerlijk beding moeten verbieden, aldus de opstellers van het rapport.

Sterker: ze zouden een stempel aan een arbitrage-uitkomst van e-Court helemaal niet moeten afgeven omdat rechters dit niet ambtshalve zouden toetsen. Wordt toch een exequatur gegeven, dan is dat in strijd met het EVRM. Volgens het artikel *Vonnis te koop* (*De Groene Amsterdammer* van 17 januari) geeft alleen de rechtbank Almelo nog een exequatur af, andere rechtbanken weigeren dat doorgaans.

Er lijkt één pluspunt: de kosten van een vordering boven de 500 euro zijn bij e-court lager dan bij de kantonrechter, zo heeft de LOSR berekend. Onder de 500 euro is e-court duurder. Een ander probleem is het gebrek aan transparantie: de vonnissen van e-Court worden niet gepubliceerd.

De LOSR heeft grote moeite met de kosten van de oproep van de deurwaarder die aan de schuldenaar worden doorberekend. Deurwaarders gaan ervan uit dat die oproeping een ambtshandeling is, maar de LOSR bestrijdt dat. De deurwaarder mag die oproep wel bij exploit uitbrengen maar de kosten niet bij de debiteur in rekening brengen. En omdat de oproeping geen ambtshandeling is, mogen deurwaarders ook niet in de Basisregistratie Personen kijken. Dat is een schending van het privacyrecht en strijdig met de Wet bescherming persoonsgegevens, en dus tuchtrechtelijk verwijtbaar.

‘Arbitrage is een onwenselijk en niet-passend instrument voor incassobul kzaken’, zo eindigt het rapport. De LOSR, die is aangesloten bij **Sociaal Werk Nederland**, doet enkele concrete aanbevelingen voor deurwaarders, de wetgever en natuurlijk voor e-court, zoals: publiceer de uitspraken zodat de onafhankelijkheid en werkwijze kan worden beoordeeld.

Advocaat-generaal bij de Hoge Raad Ruth de Bock sprak gisteren bij *Nieuwsuur* van een ‘zorgelijke ontwikkeling’. “Je weet niet wie de arbiter is. Misschien komt de uitspraak automatisch tot stand en dat is niet rechtsgeldig. Overheidsrechters zouden daar veel strikter naar moeten kijken.” In diezelfde uitzending uitte Frits Bakker, voorzitter van de Raad voor de rechtspraak zijn twijfels over de kwaliteit van e-Court.